

DIVADLO PETRA BEZRUČE V OSTRAVĚ
NOSITEL VYZNAMENÁNÍ ZA ZASLUHY O VÝSTAVBU

ČESKOSLOVENSKÁ PREMIÉRA 30. DUBNA 1975
NASTUDOVÁNO K 30. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ ČSSR SOVĚTSKOU ARMÁDOU

SEZONA 1974–1975

KVĚTA SKUTCHANOVA

VEČER
MOUDŘEJŠÍ
RÁNA

**Jaké byly Vaše
literární začátky?**

**Ostravská televize uvedla již
hezkou řádku Vašich pořadů.
Proč jste svou první hru svěřila
divadlu a ne televizi?**

**„Večer moudřejší rána“ je rea-
listická současná hra. Do jaké
míry osudy lidí z Vaší hry mají
své předobrazy ve skutečnosti?**

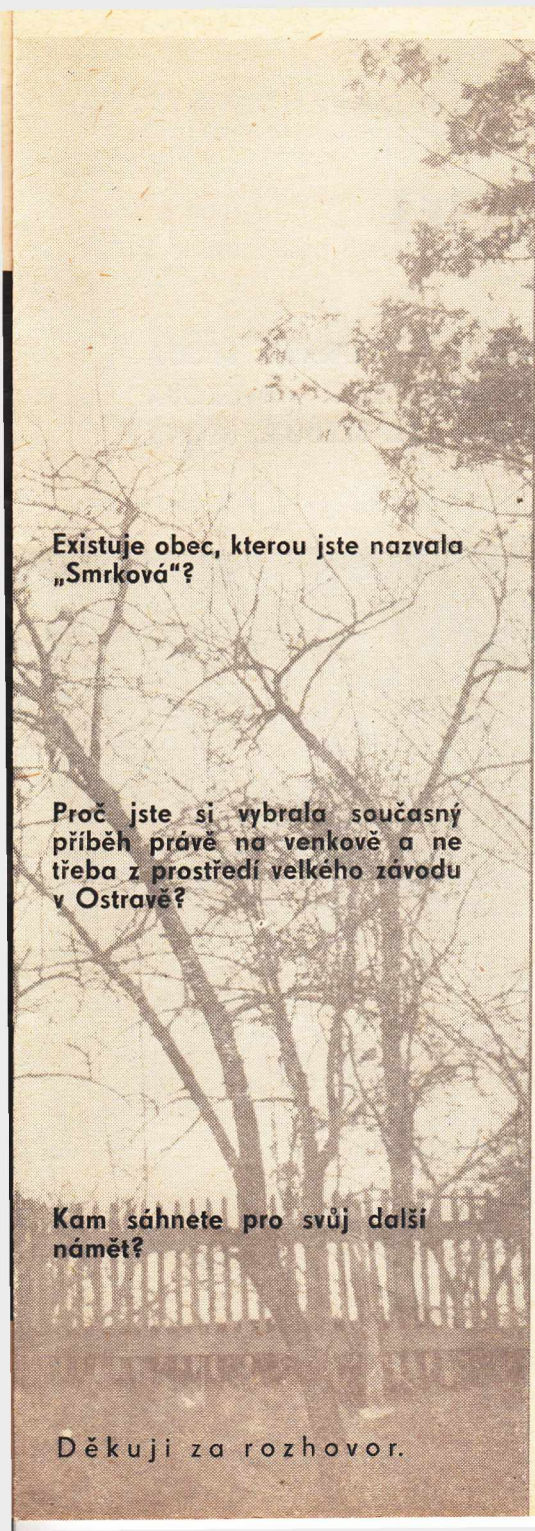
KVĚTA ŠKUTCHANOVÁ je vedoucí redakce umělecké tvorby Československé televize v Ostravě. Pracovala dlouhý čas jako redaktorka v novinách a v roce 1951 přešla do ostravského rozhlasu. Po deseti letech pak do televize. Z obrazovek ji známe nejen jako redaktorku a dramaturga, ale hlavně z jejích úspěšných pořadů. 13 dílů hudebně zábavných pořadů s V. Brázdou „Ve tříčtvrtečním taktu“, 6 dílů „Skříněk s líčidly“, 6 dílů „Země úsměvů a snů“, 8 dílů cyklu „Rodáci a krajané“ je nepatrný zlomek její literární činnosti. Publikuje v Ostravském kulturním zpravodaji povídky a Krajskému nakladatelství Profil odevzdala rukopis své knihy povídek „Strom života“.

Dá-li se to tak nazvat – tak to byly verše, jaké píše snad každý mladý člověk. Ve čtrnácti letech jsem byla šíleně zamilovaná do Karla Hynka Máchy a jedna z mých tehdejších básní patřila jemu. Začínala: „Náhrobku kámen tě tíží.“ Potom jsem přešla na poezii přímo intimní, inspirovali mne Mahenovi „Kamarádi svobody . . .“ V próze jsem začala své pocity vyjadřovat na konci války; když šla obcí, kde jsem vyrostla, fronta, psala jsem deník. Kdo ví, kam se poděl, stejně jako ony verše.

Snad je to vlastnost ryze lidská, že člověk pořád touží zkoumat, kam až může. A divadlo je divadlo. Vzrušuje mne ta každodenní tvorba herců, ten každodenní dotek člověka s člověkem, vzrušuje mne řeka, která leží mezi jevištěm a hledištěm. Přeplovat tu řeku, to je asi kumšt.

Lidé, které mám ráda a kteří kolem mne žijí, kteří konkrétně žijí v pohraničí, mají mnohé z rysů, které vyznačují i jednotlivé obyvatele „mé obce“. Zním učitele, kteří přišli do svých škol a školiček krátce po válce. Museli z vnitrozemí dovézt svoje knihy, aby dali základ budoucím českým knihovnám. Zním i takového, který v únoru šestačtyřicátého roku psal křídou na vrata a zdi v jedné obci, že „škola začíná“. A potom začal učit ve staré školní budově prvních devět českých a slovenských žáčků . . . Venkovští učitelé dělali ve svých obcích všechno – vedli divadelní soubory, hráli dětem loutková představení, zakládali

místní tělocvičné jednoty, mnohde i místní kapely, přesvědčovali, když bylo třeba prosadit myšlenku družstevního hospodaření, agitovali na brigády, když bylo třeba sklízet . . .

Znám ošetřovatele krav, který se rozhodl jako první v malé obci přímo na hranici postavit pro svou rodinu dům. Jeho tři děti studují na vysokých školách a on věří, že se do toho domu vrátí . . . Znám moudré předsedy národních výborů. Všichni tito lidé zde v pohraničí našli nový domov, ve kterém jejich životy zapustily kořeny. Rodily se jim tady děti . . . Nepoužívají velkých slov, jsou prostí, ale většinou nesmírně hodnotní, žijí na zemi a v této zemi. Vdávám jim za mnohá životní poznání.

Existuje obec, kterou jste nazvala „Smrková“?

Samozřejmě, že ne. Ale znám řadu obcí, kde je stejně hezky, jako ve Smrkové. Všude jsou kolem stavení rozlehlé zahrady s jabloněmi a višněmi i barevné včelíny. Ty obce osídlili v roce 1945 lidé z celé naší vlasti. Vzalí do svých rukou opuštěný dobytek i půdu, aby ji posléze převedli ke kolektivnímu hospodaření. Jsou vesnice, kde tato kolektivizace dostala charakter velkovýroby.

Proč jste si vybrala současný příběh právě na venkově a ne třeba z prostředí velkého závodu v Ostravě?

Bude to asi tím, že jesenický venkov mne přitahuje svým životem, svými lidmi i svými problémy. Bude to asi tím, že Jeseníky mi po léta připadaly jako by byly zahaleny tajemstvím. Lákají mne vším, čím tam lidé žijí. Vztahem k přírodě, k půdě, k zemi, historii, vztahem k otázkám chleba – a to je obilí, k otázkám života – a to je mléko. Lákají mne lidé svými přímočarými názory, svým družným životem, který nese stopy tradice dřívějších domovů. Život člověka na venkově je podstatně závislý na ročních obdobích, jejichž koloběh s sebou nese krásu prostoty, která nutí člověka myslet na to, kdy přilétají vlaštovky a kdy dozrávají jeřabiny.

Kam sáhnete pro svůj další námět?

Vracím se k začátkům života v osvobozeném pohraničí. To je práce poměrně rozsáhlá. A pak – chtěla bych nabídnout divadlu komedii povytce „rekreační“ – odehrávala by se zase a samozřejmě někde v Jeseníkách a byla by v podstatě o tom, že ----- ale to až zase příště, ano?

Děkuji za rozhovor.

KVĚTA ŠKUTCHANOVÁ:

Večer moudřejší rána

HRA.

REŽISÉR: ALOIS MÜLLER J. H. – ASISTENT REŽIE: JERONÝM HORÁK – VÝPRAVA: MARTA ROSZKOPFOVÁ – HUDBA: JAN TOMŠÍČEK – NA TRUBKU HRAJE KAREL FÍREK – ZVUKOVÁ MIXÁŽ: BOHUSLAV FISCHER – PŘEDSTAVENÍ ŘÍDÍ: LIDA NAAROVÁ – TEXT SLEDUJE: MARTA VESELÁ.

OSOBY A JEJICH OBSAZENÍ:

Katka, posluchačka Pedagogické fakulty
Lenka Termerová

Honzík, absolvent téže fakulty, učitel
Pavel Handl

Terezka, Honzíkova matka
Marie Viková

František, otec Katky, tajemník MNV
Bohuslav Čvančara

Barbora, hospodyně
Štěpánka Ranošová,
nositelka vyznamenání Za vynikající práci

Michal, předseda MNV
Otakar Janda

Laco
Jiří Čapka

Štefan
Jan Odl

Ing. Ptáček
Jan Filip

Dr. Cagaš
Jiří Zach
Jeronym Horák

Dostál, učitel
Arnošt Borovec

Urbančena
Blanka Meierová

Vacula
Milan Šulc

Pastrňák
Václav Roštlapil

VEČER MOUDŘEJŠÍ RÁNA

Nebo se to říká naopak? Ráno moudřejší večera? Vyspat se a ráno se zničeho nic probudit moudřejší? To se mi nezdá. Květa Škutchanová touto hrou, kterou napsala pro naše divadlo k 30. výročí osvobození ČSSR Sovětskou armádou, dokazuje, že večer může být moudřejší rána. Zvláště jde-li o jemné předivo mezilidských vztahů, které rozplétá v jednom dni, tedy od rána do večera.

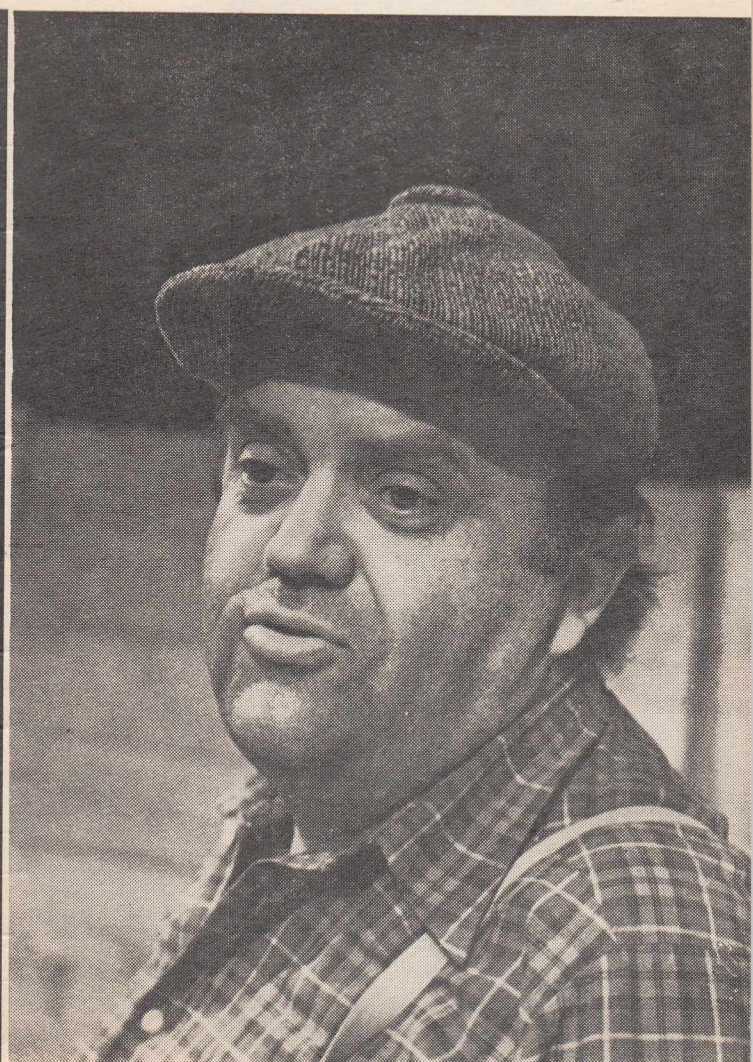
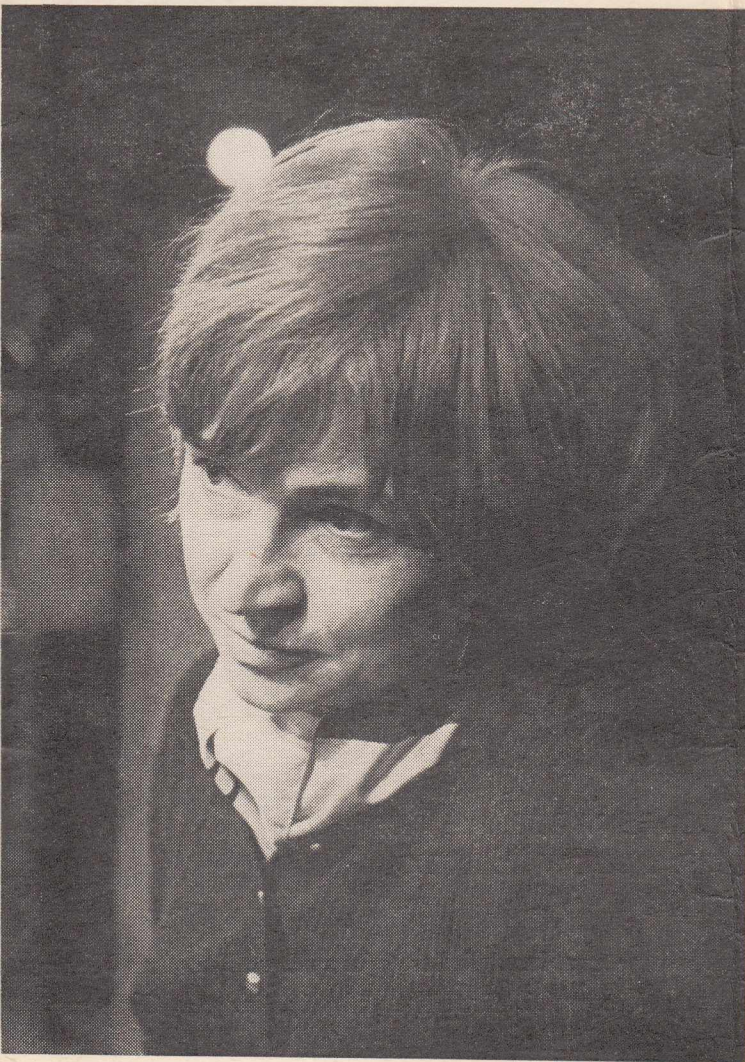
Autorka velmi důvěrně zná jesenické pohraničí a jeho vesnice zničené válkou. Svůj příběh rozvíjí v době, kdy tyto obce už dávno vzrostly do krásy. Dala by se o nich dnes vyzpívat pěkná a veselá píseň na jejich oslavu. Květa Škutchanová se však rozhodla pro jiný způsob, jak je oslavit. Rozhodla se v jedné takové prozkoumat lidi, jejich vzájemné vztahy. Proto se logicky musela zeptat, kde začíná a končí socialistická morálka. Odpověď je jednoznačná. Ve vzájemných vztazích lidí mezi sebou a ve vztazích mezi lidmi a společností. Jsou-li harmonické, je vytvořen základ k morálce. Ale tuto harmonii leckdy porušuje vina člověka. Kde však začíná a kde končí vina člověka? Každý člověk někdy klopýtne, nebo

udělá chybný krok. Pak se dostává na šikmou plochu. Sklouzne po ní, nebo se zastaví?

Vina pravděpodobně začíná prvním chybným krokem. Ten může udělat každý z nás. Vědomky nebo nevědomky. Třeba nevědomky pod tíhou zklamání, neúspěchu, chvílkové slabosti. Tragédie chybného kroku je v tom, že leckdy nejsme schopni včas ho rozpoznat, uvědomit si ho nebo dokonce, jsme-li k němu lhostejní. Potom se stává krokem na hladké šikmé ploše, po které kloužeme stále hlouběji a hlouběji. Ale první chybný krok vidí i ti druzí. Když na něj neupozorní, když z lhostejnosti mlčí, stávají se spoluviníky, kteří však většinou nebývají souzeni. Je vůbec možno se na takové šikmé ploše zastavit? Je. Silou svého charakteru, nebo častěji za pomoci všech těch, kteří nám nabídnou pomocnou ruku. S takovou pomocnou rukou socialistická morálka počítá. A v obci „Smrkové“ se našlo dost ochotných rukou. Kde ale končí vina? Snad tím, když proviněný svou vinu uzná, neuteče před ní, podívá se jí tváří v tvář a když je ochoten nést za ni následky. K tomu je ale také potřebí podané ochotné ruky.

Takže hra Květy Škutchanové „Večer moudřejší rána“ je o viníku a mnoha ochotných pomocných rukách, o potřebnosti dobrých vztahů člověka k člověku, o socialistické morálce – tedy o moudrosti prostých lidí.

DRAMATURG

30. SEZÓNA

PROGRAM DIVADLA PETRA BEZRUČE V OSTRAVĚ
UMĚLECKÝ ŘEDITEL LADISLAV KNIŽÁTKO

Program připravil dramaturg Ivan Taller, výtvarná spolupráce Marta Roszkopfová, výtiskly Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, provoz 22, Hollarova 14, Ostrava 1.

Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha.
Cena 1,80 Kčs

30. SEZÓNA
PROGRAM DIVADLA PETRA BEZRUČE V OSTRAVĚ
UMĚLECKÝ ŘEDITEL LADISLAV KNIŽÁTKO

Program připravil dramaturg Ivan Taller, výtvarná spolupráce Marta Roszkopfová, výtiskly Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, provoz 22, Hollarova 14, Ostrava 1.

Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha.
Cena 1,80 Kčs